

FIMEA

Asia: Lausuntopyyntö apteekin palvelupistettä koskevasta määräsluonnoksesta

Pyydettyinä lausuntona Suomen Apteekkariliitto toteaa seuraavaa.

Apteekin palvelupisteitä koskevan uudistuksen tarkoituksena on turvata lääkkeiden ja lääkehuollon palvelujen saatavuus nykyistä paremmin myös harvaan asutuilla alueilla. Tämä tavoite on erittäin kannatettava. Myönteistä määräsluonnoksessa on myös se, että useita asioita on selkeästi jätetty apteekkarin harkinnan varaan, mikä korostaa mahdollisuutta paikallisten olosuhteiden huomioon ottamiseen. Toisaalta vaarana on kuitenkin se, että toimintaa koskevat vaatimukset ovat niin tiukat, että ne eivät kannusta apteekkeja palvelupisteiden perustamiseen.

Apteekin palvelupisteen toiminta

Määräyksessä on selkeästi esitetty apteekkarin veloitteet. Monet asioista ovat sellaisia, että niistä voidaan tehdä ammattikunnan sisällä yhteisiä linjauksia. Suomen Apteekkariliitto perustaa työryhmän, joka laatii tarkempia ohjeita ja esimerkkejä menettelytavoista. Näissä tulemme kiinnittämään erityistä huomiota palvelupisteen hoitajan perehdyttämiseen sekä lääkeneuvonnan antotapoihin ja neuvonnan yleisiin periaatteisiin.

Tilat

Suomen Apteekkariliitto esitti aikaisemmissa lausunnoissaan, että palvelupisteen kautta voisi välittää asiakkaille apteekissa luovutuskuntoon saatettuja, paketoituja reseptilääkkeitä. Palvelupiste voisi myös toimia siten, että siellä määräaikoina paikalla oleva farmaseutti/proviisori vastaanottaa reseptejä ja toimittaa apteekissa luovutuskuntoon saatettuja lääkkeitä asiakkaille. Palvelupisteessä ei tulisi säilyttää reseptilääkevarastoa. Nämä periaatteet on sisällytetty määräykseen. On kuitenkin todennäköistä, että määräyksen mukaisten, lääkeneuvontaan soveltuvien tilojen järjestäminen palvelupisteen yhteyteen on haasteellista. Kaiken kaikkiaan voi olla vaikeaa löytää harvaan asutulta alueelta sellaisia tiloja ja toimijoita, joiden yhteydessä palvelupiste toimii. Sen vuoksi esitämme, että palvelupiste voi toimia sijaintialueellaan myös mobiilisti, apteekin ”palveluautona.

Palvelupisteet, kuten nykyiset lääkekaapit, eivät ole apteekkeille taloudellisesti kannattavia yksiköitä. Niitä on perustettu ennen muuta asukkaiden pyynnöstä. Määräys edellyttää apteekilta asiakkaalle maksutonta puhelin- tai datasiirtoyhteyttä lääkeneuvonnan antamiseksi. Lääkeneuvontapalvelu tulee voida järjestää tavalla, josta apteekille ei synny kohtuuttomia kustannuksia.

Lääkemääräyksen vaativien lääkevalmisteiden toimittaminen apteekin palvelupisteestä

Määräys, että jokaiseen reseptilääkepaketin palvelupisteestä noutaneeseen asiakkaaseen tulee olla yhteydessä dokumentoidusti, on käytännössä toimimaton vaatimus. Sitä ei voi soveltaa esim. tilanteisiin, joissa palvelupisteen kautta toimitetaan lääke-eriä esim. vanhainkotiin. Olisi järkevämpää, että näissä tilanteissa asiakasta kehoitettaisiin esim. lääkepaketin mukana olevassa saatteessa ottamaan yhteyttä apteekkiin, jos siihen on tarvetta. Poikkeustilanteissa (esim. jälkielektrisyvalmisteita myytäessä) voidaan apteekki velvoittaa ottamaan yhteyttä asiakkaaseen. Nämä tilanteet pystytään apteekkeissakin tunnistamaan.

Hintaneuvonnan korostaminen palvelupistemääräyksessä on tarpeetonta, sillä apteekkarilla on vastuu palvelupisteen toiminnasta lääkelain veloitteiden mukaisesti.

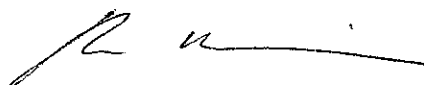
Itsehoitolääkkeen toimittaminen apteekin palvelupisteestä

Itsehoitolääkepakkauksiin on määräyksen mukaan merkittävä apteekin nimi ja yhteystiedot. Tämä määräys on peräisin lääkekaappeja koskevasta määräyksestä. Olisi syytä pysähtyä miettimään, mitä tällä saavutetaan. Asioidessaan apteekin palvelupisteessä kuluttajalla on mahdollisuus havaita, minkä apteekin palvelupisteessä hän on (kytitys yms.). Jos asiakkaalla on lääkkeisiin liittyviä kysymyksiä, hän todennäköisesti joka tapauksessa kääntyy ”oman” apteekkinsa puoleen, joten merkitsemisellä ei ole lisäarvoa. Myönteistä on se, että hinnat esitetään erillisessä listassa eikä niitä tarvitse merkitä jokaiseen pakkaukseen, kuten lääkekaappeja koskeva ohjeistus edellyttää.

Muuta huomioitavaa

Nykyiset lääkekaapit tulevat jatkamaan toimintaansa ao. luvan voimassaoloajan loppuun saakka. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että itsehoitolääkkeiden myyntiä koskevat säädökset poikkeavat joiltakin osin niiden kesken. Tämä tulisi ottaa huomioon apteekkeille annettavassa informaatiossa.

SUOMEN APTEEKKARILIITTO

Riitta Andersin
Puheenjohtaja

Sirna Peura
Farmaseuttinen johtaja